

אפריקה

אלופי-המישנה השחורים

„ננתק את הסייג שלנו לכל מדינה אפריקאית שבה תתחיל הפיכה צבאית“ הודיע הדיכוי הצרפתי קודרונ, בצאתו מלישכת הנשיא שארל דה גול.

לכאורה, היתה זאת הצהרה מיוזמה. כי נשיא צרפת הוא עצמו גנרל, והוא הגיע לשלטון בתנאים שדמו לא־מעט להפיכה. מדוע מתנגד דה קא הוא לדיקטטורות צבאיות?

לכך יש תשובה פשוטה ביותר: הוא לא מתנגד להן מפני שהן דיקטטורות, אף לא מפני שהן צבאיות. הוא מתנגד להן מפני שהן אמריקאיות.

הדיקטטורים החדשים. בנו אחר זו התחללה הפיכות צבאיות בשלוש מדינות אפריקאיות, שהיו בעבר מושבות צרפתיות: דאהומי, חלטה העילית והקהיליה המרכזית-אפריקאית.

בצרפת עורר הדבר רוגז גובר והולך. כי פאריס עדיין סבורה כי מושבותיהן לשעבר הן שטח השמור לצרפת, וכי אסור לכל מדינה זרה אחרת להתערב בנייניהן.

סוכני-ביון צרפתיים עשו בהן כבתוך שי להם, הקימו והפילו ממשלות. מדינות זרות — כמו ישראל — שחדרו למדינות אלה, עשו זאת ברשותה ובעזרתה של הממשלה הצרפתית.

אולם ההפיכות הצבאיות מפילות את הדיקטטורים הנתמכים עלידי צרפת. מי עומד מאחוריהן?

”יד מסתורית דוחפת“ הודיע הדיכוי שבו פאריס, צמון גוליסטי: כל הדיכוי הפיכות אורגנו עלידי המוסד המרכזי לביון של ארצות-הברית.

לכאורה נעשה הדבר באמצעות מדינה שכמעט נשכחה בעולם: פורמוזה, המכונה ”סין הלאומנית“. ממשלת פורמוזה משקיעה סכומי-ענק באפריקה — למרות שהיא עצימה מדינה עניה, החיה ממענקים וקיצבות אמריקאיים.

התירוץ של אנשי פורמוזה: מכיון שי ממשלת צרפת תומכת בהכנסת סין הקוממוניסטית לאו”ם, הלכו ממשלות אפריקה הדוברות-צרפתית בדרכה. פורמוזה מארגנת את ההפיכות, כדי שמדינות אלה יצביעו להבא באו”ם נגד סין, ולראייה: המעשה הראשון של כל הדיקטטורות הצבאיות החדשות הוא לנתק את היחסים עם סין האדומה.

אך הצרפתים אינם מסתפקים בהכבר פורמוזה.

”יד מסתורית דוחפת את אלופי-המישנה השחורים אל השלטון“, הודיע העתון הדיכוי גוליסטי, ואכן — קשה להאמין כי פורמוזה, בה שולטים האמריקאים שלטון מוחלט, תעשה משהו שלא על דעת הממשלה הדיכוי אמריקאית.

מסקנת הצרפתים: אמריקה זוממת להוציא את אפריקה השחורה מתחום-ההשפעה הדיכוי, להטיל עליה את מרותה שלה.

הצנחנים אינם צונחים. במיקרה דומה, בפברואר 1964, הגיבו הצרפתים כי צורה זריזה וחזקת. כשאירעה הפיכה בי גאבון והופל שלטונו של הנשיא לואיס מבה, הוצנחו שם צנחנים צרפתיים והחזירו את השלטון על כנו.

עתה חוששת צרפת מלקוט בצעד כזה דראסטי. היא מנסה להשיג את אותה הדמיון עלידי ניתוק הסיוע הכלכלי. סיוע זה אינו גדול. לכל מדינות אפריקה הדיכוי דוברות-צרפתית גם יחד הוא הגיע בשנה שעברה 600 מיליון ל”י בלבד. אך לגבי מדינה קטנה יכול הסיוע הזה להוות את ההבדל בין פשיטה-רגל ונזילות.

אך אם אמנם נתמכים אלופי-המישנה השחורים עלידי ארצות-הברית העשירה, אין ספק כי הגרעין ייסתם במהרה. הפעם, ממקור רות אמריקאים, כמובן.

השאלה היא: מה יהיה אז גורל הנוכחות הישראלית בארצות אלה? אומנם הקפידה ישראל, מתוך זהירות הראויה-לציון, לי הזמין לא רק את הנשיאים של אותן הארצות לביקורים בארץ, אלא גם את הדיכוי רמטכ”לים שלהם. בכל זאת יתכן כי מעמדה יהיה קשה יותר תחת חסות אמריקאית, מאשר תחת חסות צרפתית.

פרסום ד”ר יעקבסון

לבוחר בטוב ביותר: TIME

TIME בחירת הצעירים והצעירים ברוחם. TIME הסיגריה מתעורבת אמריקאית. סיגריה קינג-סייז פילטר חדישה זו, העשויה מהמעולים שבזני הטבק, מעניקה לך הנאת עישון מושלמת. פאר תוצות דובק.

בוחר בטוב ביותר - עשן TIME